

**ALMAN DÜŞÜNCE KURULUŞU BİLİM VE SİYASET VAKFI'NIN
(STIFTUNG WISSENSCHAFT UND POLITİK) DIŞ POLİTİKADAKİ
ETKİNLİĞİ**Altuğ GÜNAR¹Doğa MIRCIOĞLU²**Öz**

Küresel olarak faaliyet göstermekte olan düşünce kuruluşları gerçekleştirmiş oldukları entelektüel faaliyetler ile devletlere ya da çeşitli uluslararası yapılara yönelik rehberler hazırlamakta ya da dış politika önerileri oluşturarak etkide bulunmaktadır. Bu çalışma düşünce kuruluşlarının dış politika üzerindeki rollerini bir Alman düşünce kuruluşu olan Bilim ve Siyaset Vakfı örneği ile değerlendirme amacını taşımaktadır. Bu bağlamda dış politikada aktif bir role sahip olan Bilim ve Siyaset Vakfı'nın Avrupa Birliği dış politikasını nasıl etkilediği analiz edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada betimsel analiz yöntemi ile mevcut kaynaklar üzerinden ilgili düşünce kuruluşunun dış politika üzerindeki etkisi ortaya konmaya çalışılmış ve analiz edilmiştir. Bir düşünce kuruluşu olan Bilim ve Siyaset Vakfı'nın dış politika bağlamında Avrupa Birliği üzerinde etkisinin oldukça yüksek olduğu ve Almanya'nın Avrupa Birliği'nin dış politikası içerisinde liderliğini pekiştirmiş olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dış Politika, Düşünce Kuruluşları, Avrupa Birliği, Almanya, Stiftung Wissenschaft Und Politik

**EFFECTIVENESS OF THE GERMAN THINK TANK SCIENCE AND
POLITICS FOUNDATION (STIFTUNG WISSENSCHAFT UND
POLİTİK) IN FOREIGN POLICY****Abstract**

Think tanks that operate globally, prepare guidelines for states or various international structures with their intellectual activities, or act by creating policy recommendations. This study aims to evaluate the role of think tanks on foreign policy with the case of Science and Politics Foundation, a German think tank. In this context, the effect of the Science and Politics Foundation, which has an active role in foreign policy, on foreign policy of the European Union was analyzed. In the study, the effect of the relevant think tank on foreign policy was tried to be revealed and analyzed through the descriptive analysis method over the available resources. It has been concluded that the Science and Politics Foundation, which is a think tank, has a very high impact the European Union in the context of foreign policy and that Germany has reinforced its leadership in the foreign policy of the European Union.

Keywords: Foreign Policy, Think Thanks, European Union, Stiftung Wissenschaft Und Politik, Germany

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, agunar@bandirma.edu.tr, orcid.org/0000-0001-8094-624X

² YL Öğrencisi, Bandırma Onyediy Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, dogamircioglu@gmail.com, orcid.org/0000-0001-8979-3745

Extended Abstract

Foreign policy can be defined as all communication activities of nation-states. Foreign policy practices, which could not show tangible development until 1945, emerged subject to concrete and official regulations after the Second World War. The changing structure of international relations and the increase in the number of actors at the same time, with the acceleration of economic globalization, the fact that the capital movements increased at an untouched level caused the face of foreign policy to change. The changing structure of international relations has increased the number of international actors, as well as the emergence of a transnational structure like the European Union.

The European Union, which consists of national states and has succeeded in melting some of these states' decision-making powers in a certain supranational level, has a multi-actor structure in the field of foreign policy. The interaction caused by the increased interdependence caused the impact of some structures in the foreign policy activities of the EU in this process. Think tanks, which are the new actors of foreign policy, are one of these structures. German think tanks, in particular, are getting more involved in the foreign policymaking process with their increasing effects.

The increasing impact of think tanks in the 21st century has led these organizations to operate in various fields to specialize in different fields. These institutions, which differ from each other academically and ideologically, operate in all areas, but German think tanks have a special position as they are supported by the government. The government itself does not settle with the government but wants to expand in all areas of foreign policymaking. For this reason, while talking about foreign policy, foreign policymaking spreads not only to the bureaucrats, the heads of the government, and the ministers but also everywhere where there is a person, and this spread includes researchers who specialize in politics especially in their fields. Based on the European Union, Science and Politics Foundation, which forms these specialized staff, is the main theme of the study. In this context, the think tank called *Stiftung Wissenschaft und Politik* (Science and Politics Foundation/SWP) stands out.

The relevant think tank is of German origin but has a very effective profile in the European Union context with its intellectual activities. This situation becomes more grapping with the support of the Science and Politics Foundation's budget from the European Union by 2%. The fact that the Science and Politics Foundation acted with scientific knowledge differentiated it from other think tanks and discussed how expert opinions can be in decision making on the issues that bureaucrats lack. In other words, SWP is in an advantageous position as it is dominant in academic literature. By making important determinations with expert opinions, Science and Politics Foundation makes more informing recommendations in foreign policy.

The fact that the Science and Politics Foundation staff consists of experts keeps him in an important place in the European Union and ensures that his advice is considered. Besides, it is claimed that the influence of actors playing a role in decision making with the interaction and dependency brought about by globalization

has increased. By turning the foreign policy of Germany into a different orbit as a result of the Second World War, it has adopted the use of soft power, and think tanks are the most effective foreign policy tools in the use of soft power. Especially think tanks with high academic tendency mean knowledge capital for Germany and thus, they are fed through various channels while transforming both themselves and the EU in the integration within the European Union, and this study aimed to show these possible effects by examining the Science and Politics Foundation.

This study aims to evaluate the role of think tanks on foreign policy with the case of Science and Politics Foundation, a German think tank. In this context, it has been tried to analyze how the Science and Politics Foundation, which has an active role in foreign policy, affects European Union foreign policy. In the study, the effect of the relevant think tank on foreign policy was tried to be revealed and analyzed through the descriptive analysis method, over the available resources. As a result, it has been reached that the Science and Politics Foundation, which is a think tank, has a very high impact on the European Union in the context of foreign policy and that Germany has reinforced its leadership in the foreign policy of the European Union.

1. Giriş

Dış politika olarak adlandırılan ve ulus devlet formunun çıkarlarının maksimize edilmiş olduğu politika alanı, ulus devlet yapısının maruz kalmış olduğu değişim baskısı nedeniyle devletler arasında 21. yüzyılda karmaşıklaşan ilişki ağını yönetebilmek adına değişmek zorunda kalmıştır. Devlet ve devlet dışı oluşumların uluslararası ilişkilere artan etkisi ile birlikte farklı dış politika yapım süreçleri ortaya çıkmış ve dış politika çok değişkenli bir denklem görünümüne sahip olmuştur. *Sui generis* bir yapıya sahip ve bir yönü ile ulus-devlet diğer yönü ile ulus-üstü devlet görünümünde olan AB gibi bir yapı içerisinde dış politika uygulamalarında akademik bilginin varlığı, hiç kuşkusuz doğru ve temkinli adım atmayı sağlamakta ve gerekli kılmaktadır.

Bu noktada düşünce kuruluşları öne çıkan en önemli oluşumlardan biridir. Çalışmanın ana temasını Almanya'nın önemli bir düşünce kuruluşu olan Bilim ve Siyaset Vakfı'nın (*Stiftung Wissenschaft und Politik/SWP*) dış politika alanında AB'ye etkisini Almanya üzerinden incelemek oluşturmaktadır. Bu bağlamda üç bölümden oluşan çalışmada öncelikle günümüzde dış politikada düşünce kuruluşlarının yayılımındaki artışın nedenleri ele alınmış, Alman düşünce kuruluşları incelenmiş ve bir düşünce kuruluşu olarak SWP analiz edilmiştir. Bir diğer bölümde SWP'nin AB dış politikası üzerindeki etkisi analiz edilmiş ve olası etkileri gösterilmeye çalışılmıştır.

Çalışma mevcut literatürde yer alan çalışmalardan SWP'yi AB bağlamında ele alması yönü ile ayrılmakta ve bu yönde bir katkı sağlamayı hedeflemektedir. Sonuç olarak SWP'nin tavsiye kararlarının AB'yi ciddi bir şekilde etkilemekte olduğu ve AB içindeki Almanya liderliğini de pekiştirdiği iddia edilebilmektedir. Tavsiye kararları genel olarak dikkate alınmamakla birlikte ilgili kararların aktüel bir boyuta sahip olması, bu kararların dış politika sürecinde dikkate alınmasını sağlamaktadır. Bu

nedenle SWP'nin AB özelinde dış politika alanında tavsiye kararlar vermenin ötesine geçerek Almanya hegemonyasını güçlendirmiş olduğu ileri sürülebilir niteliktedir.

2. Literatür Taraması

Son yıllarda düşünce kuruluşlarının dış politika ve dış politika yapım süreçleri ya da karar verme mekanizmalarında aktif rol oynaması üzerine birçok araştırma yapılmaktadır. Dış politika alanında faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarına artan ilgi bu konu hakkında yapılan çalışmaların sayısı ve çeşitliliğinin de artmasını sağlamıştır. Raucher (1978) düşünce kuruluşlarını dış ilişkiler kapsamında rasyonel arayışın bir parçası olarak görmekte, bilginin kullanılabilirliğini şekillendirmeye yardımcı olduklarını iddia etmektedir. Weaver (1989) ise Amerika Birleşik Devletleri (ABD)'de kâr amacı gütmeyen düşünce kuruluşlarını üçe ayırmış; ilk olarak bilimselliği ölçüt alanları (örn. Brookings, AEI, Hoover), hükümetle anlaşmalı olarak kurulanları (örn. RAND) ve son olarak belli bir ideolojiyi benimseyip özel çıkar gruplarıyla yakından bağlantılı olanları (örn. Heritage) inceleyerek, düşünce kuruluşlarının Amerikan politikasındaki rollerine değinmektedir. Gellner (1995) araştırmasında düşünce kuruluşlarının gelişmiş sanayi toplumlarında artan uzman tavsiyesi talebine cevaben ortaya çıktıklarını belirterek, ABD'deki düşünce kuruluşlarının git gide tarafsızlıklarını kaybedip siyasi partilere benzedikleri sonucuna varmaktadır.

Krastev (2001) ise düşünce kuruluşlarının Batı Avrupa'yı referans göstererek bir zamanlar Sovyetler Birliği etkisi altında olan Doğu Avrupa toplumlarında demokrasi ve gelişmişliği sembolize ettiği gerekçesiyle artan sayısına dikkat çekmekte, düşünce kuruluşlarının ulus devletin sınırlarını daha fazla aşip bilgiyi halka ulaştırması rolünün yaygınlaşmasını savunmaktadır. Thunert (2006) çalışmasında Alman düşünce kuruluşlarının kurumsal bileşenlerine odaklanarak politika geliştirme ve uzman katılımındaki rollerini incelemekte, performans ve potansiyellerini yerine getirmede fırsat ve kısıtlamaları ortaya koymaktadır.

Karabulut (2010) düşünce kuruluşlarının artan önemine vurgu yaparak dünyada ve Türkiye'deki düşünce kuruluşlarını karşılaştırmalı bir analizle inceleyerek Türkiye'de dünyaya kıyasla düşünce kuruluşlarının az sayıda olmasına dikkat çekmektedir. Perez (2014) araştırmasında dış politika alanında AB'ye etki eden düşünce kuruluşlarını araştırarak, bu yapıların AB'ye karar alma süreçlerinde özelleştirilmiş bilgi sağladıkları sonucuna ulaşmaktadır. Anderson, De La Cruz ve Lopez (2017) çalışmasında düşünce kuruluşlarını politika ağlarının sadece bir kısmı olarak görmekte ve siyaseti etkileme çabalarının akademik araştırmaların etkisini azaltacağını savunmaktadır.

Aksoy (2018), Almanya'nın dış politikasını incelemiş, belli bir ideolojiyi benimsemiş olan düşünce kuruluşlarının [(Konrad Adenauer Stiftung (KAS), Friedrich Ebert Stiftung (FES), Heinrich Böll Stiftung, Friedrich-Naumann-Stiftung, Haans Seidel Stiftung, Rosa Luxemburg Stiftung) diğer ülkelerdeki (İsrail, Mısır, Rusya ve Türkiye) faaliyetlerini araştırma konusuna dahil ederek bu düşünce kuruluşlarının dış politik alandaki olası etkilerini tartışmaktadır.

Bu çalışma mevcut çalışmalardan SWP gibi etkili olan bir düşünce kuruluşunun Almanya üzerinden AB dış politikası üzerindeki etkisini tartışmak ve AB içerisinde bu yolla Almanya'nın hegemonyasını pekiştirdiği iddia etmesi bağlamında diğer çalışmalardan ayrılmakta ve literatüre bu yönde bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Var olan çalışmalar incelendiğinde düşünce kuruluşlarının genel özelliklerinden bahsedildiği gözlenmektedir. Bu araştırmada ise Almanya genelinde SWP'nin akademik eğilim taşıyan en büyük düşünce kuruluşu olması ve SWP'nin AB'ye etkisinin çok tartışılmadığı gerekçesiyle SWP incelenmiştir.

3. 21. Yüzyıl Dış Politikasında Düşünce Kuruluşları

Dış politika, "Ulusal hükümetlerin, diğer devletler ve uluslararası kurumlarla ilişkilerini yönetme sürecindeki bir eylem" biçiminde tanımlanabilmektedir (Heywood, 2013:168). Dış politika kavramı "dış kuruluşlarla olan ilişkilerinde hedeflerine ulaşmak için hükümet tarafından belirlenen strateji ve yaklaşım" olarak ifade edilmektedir (Hudson, 2016:14). Tanımlardan da anlaşılacağı üzere dış politika yapımında ulusal hükümete büyük bir rol biçilmektedir. 21. yüzyılda ulusal hükümetlerin karar verirken yardım aldığı çeşitli işlevsel mekanizmalar var mıdır? Eğer ulus devlet bu tür mekanizmalardan destek alıyorsa bu işlevsel mekanizmaların potansiyel gücü, kararların alınmasında ne derece etkili olmaktadır? Ulus devlet yapısının küreselleşme baskısı ile değişen doğası dış politikaya etki eden çeşitli yapıların sayısında artış sağlamaktadır.

Bu yapılardan biri de düşünce kuruluşlarıdır. Düşünce kuruluşu kavramı olarak ilk defa İkinci Dünya Savaşı sırasında ABD'de ortaya çıkmıştır. Savaş stratejisi geliştirmek amacıyla uzmanların bir araya gelmesini temsil etse de zamanla günümüzdeki kullanımına ulaşmıştır (Thunert, 2004:66). Cambridge sözlüğüne göre düşünce kuruluşu "belirli özel konularda fikir geliştirmek ve öneri sunmak için genellikle hükümet tarafından bir araya getirilen uzman gruplar" şeklinde tanımlanmaktadır (Cambridge Dictionary, t.y.). Thunert'e göre "düşünce kuruluşu, özel ya da kamu tarafından finanse edilen, temel görevleri politik konularda geniş araştırmalara dayalı ve genellikle disiplinler arası inceleme ve yorum içeren araştırma odaklı enstitülerden" meydana gelen yapılar olarak tanımlanabilmektedir (Thunert, 2004:66). Düşünce kuruluşları teorik olarak iki farklı yaklaşım kapsamında ele alınmaktadır. Çoğulcu yaklaşım düşünce kuruluşlarının özgür ve akılcı düşünmeyle bilimselliğin önünü açtığını vurgulamaktayken, bir diğer teori olan yeni seçkinler teorisi, neo-marksist yöntemi benimseyen düşünürlerin düşünce kuruluşlarının sınıf çıkarlarına hizmet etmesi argümanını savunmaktadır (Keskin, 2005:48).

21. yüzyılda dış politika alanından bahsederken düşünce kuruluşlarının bu alandaki yayılımına sebep olan birçok faktörden bahsedilebilmektedir. Birinci faktör, küreselleşmenin neden olduğu uluslararası iletişimin artan hızıyla beraber hükümetlerin dış politikada karar verme süreçleri azalmış ve bu hızlı karar vermede sağlanan stratejik çıkarları kısa sürede gerçekleştirebilmek için de daha fazla uzman görüşlere ihtiyaç duyulmuştur. İkinci faktör, yaşanan bilgi devrimiyle birlikte artan politika sorunlarının karmaşıklığı düşünce kuruluşlarına olan ihtiyacı arttırmıştır (Thunert, 2011:44). Üçüncü faktör, resmi ve özel kuruluşlar arasındaki iletişimsel ağı sağlayacak yapıların gerekliliği dış politikada düşünce kuruluşlarına olan talebi arttırmaktadır (Stone, 2007:155).

Son olarak 21. yüzyıl demokratikleşme sürecinde hükümet yetkililerine duyulan güven krizi ve onun neticesinde bağımsız bilgiye ulaşmada artan talep ve hükümet kararlarının şeffaf bir şekilde alınmasına yönelik istekler, düşünce kuruluşlarının sayısını arttırmaktadır (McGann, 2011:10). Düşünce kuruluşları bu bağlamda ulusal hükümetlere tavsiye kararları vererek dış politika zincirinin bir parçası haline gelebilmektedirler. Uygulanan dünya siyasetiyle akademik dünyayı bir araya getirmede ve pratik dünya ile teorik dünya arasında bir köprü görevi gördüğü belirtilebilmektedir. Düşünce kuruluşlarının bu köprü kurma işlevi alınan kararlarda, kurumlar arası sağlanan iletişim kanallarının yayılımını hızlandırmaktadır. Bu bağlamda düşünce kuruluşlarının yayınladığı kitaplar, raporlar, analizler, dergi makaleleri ve politika özetleri öne çıkmakta ve bu köprü görevini ilgili yayınlar ile pekiştirmektedir (Kelstrup, 2017:131-132).

Herhangi bir danışma ve araştırma enstitüsü, siyasal meselelerin kamusal alanına katkıda bulunur ve siyasetin hangi alanında olursa olsun siyasi karar alma için zemin hazırlamaya yardımcı olursa siyasi düşünce kuruluşu olarak tanımlanabilmektedir (Thunert, 2004: 66). Düşünce kuruluşları bir nevi organizasyonel bir alt yapı sağlayarak, gündem belirleme aşamasından politika uygulamasının değerlendirilmesine kadar politika oluşturma döngüsünün çeşitli aşamalarına katkıda bulunarak politika rehberliği sağlayabilmektedir (Köllner, 2011:2).

3.1. Dış Politika Alanındaki Alman Düşünce Kuruluşlarının Özellikleri

Almanya'nın 21. yüzyıldaki etkili düşünce kuruluşlarının kökeni İkinci Dünya Savaşı sonrasına dayanmakta olup Almanya'nın sosyal ve politik modernleşme dönemi olan 1975 yılından itibaren özellikle çıkar temsil sistemi ve bilginin yaratılması açısından düşünce kuruluşları modernleşmenin kurucu bir unsuru olarak görülmektedir (Speth, 2011:55).

Dış politikada Alman düşünce kuruluşları incelendiğinde belli başlı birtakım özellikler göze çarpmaktadır. İlk olarak Almanya'daki siyasi düşünce kuruluşlarının büyük çoğunluğunun kamu tarafından finanse edildiğini devletin mali ve idari gözetim uyguladığını ancak bu kuruluşların çalışmalarına doğrudan müdahalede bulunmadığını ve bunun da gerekçesi olarak toplumdaki tüm görüş ve yorumları dikkate alarak toplumdaki tüm eğitim faaliyetlerinin devletin mali sorumluluğu olarak görüldüğü biçiminde yorumlanabilmektedir (Troub-Merz, 2011:6-7). Almanya'da faaliyet gösteren genelde üç tip düşünce kuruluşu bulunmaktadır; bunlardan birinci gruba ait olanlar akademik düşünce kuruluşları iken (ülke içinde %65'lik bir orana sahiptirler), ikinci gruba ait olanlar belli bir ideolojiyi benimseyen düşünce kuruluşları (ülke içinde %30'luk bir orana sahiptirler) ve üçüncü gruba ait olanlar parti düşünce kuruluşları (%5'lik bir orana sahiptirler) olarak kategorilendirilmektedirler (Thunert, 2011:44).

Akademik eğilim taşıyan düşünce kuruluşları ve belli bir ideolojiyi benimseyen düşünce kuruluşları dış politika, ekonomi, kültür politikaları, fen bilimleri, teknoloji, demokrasi, sosyal ilişkiler, çevre politikaları, ülke içi politika konularında çeşitli alt gruplara ayrılarak Almanya'da çok çeşitli türleri kapsasa da çalışmanın amacı

itibariyle bu bölümde dış politika alanında faaliyet gösteren akademik düşünce kuruluşları ile belli bir ideolojiyi benimseyen düşünce kuruluşlarına yer verilmiştir.

Tablo 1. Dış Politikada Alman Siyasi Düşünce Kuruluşları

Belli Bir İdeolojiyi Savunan Düşünce Kuruluşları	Kuruluş Yılı	İş Birliği Yaptıkları Özel Çıkar Grupları
Friedrich-Ebert Vakfı	1925	Sosyal Demokrat Parti (Social Democratic Party/SPD, Sozialdemokratische Partei Deutschlands/SPD)
Friedrich-Naumann Vakfı	1958	Özgür Demokrat Parti (Free Democratic Party/FDP, Freie Demokratische Partei/FDP)
Heinrich-Böll Vakfı	1961	Bündnis90/The Greens (Bündnis90/Die Grünen)
Konrad-Adenauer Vakfı	1965	Hristiyan Demokrat Parti (Christian Democratic Party/CDU, Christlich Demokratische Union Deutschlands/CDU)
Hanns-Seidel Vakfı	1967	Hristiyan Sosyal Birliği (Christian Social Union/CSU, Christlich-Soziale Union/CSU)
Rosa-Luxsemburg Vakfı	1998	Demokratik Sosyalizm Partisi (Party of Democratic Socialism/PDS, Partei des Demokratischen Sozialismus / Die Linkspartei/PDS)

Kaynak: Thunert, M. W., 2011

Oranlardan da anlaşılacağı üzere Almanya’da akademik düşünce kuruluşları daha yaygın olmakla birlikte özellikle Anglo-Amerikan ülkelerdeki düşünce kuruluşlarıyla kıyaslandıkları zaman ilgili ülkelerin aksine Alman düşünce kuruluşları devlet destekli olup üyelerinin çoğunluğunu bilim insanları ve araştırmacılar oluşturmaktadır (Speth, 2011:55). Dış politika alanında araştırma yapan Alman düşünce kuruluşları alınan kararlarda politika oluşturmak istemelerine rağmen resmi bir karar verme yetkileri olmamakla birlikte, özellikle akademik grupta yer alanlar siyasi tarafsızlık iddiasında bulunmakta, bazıları az araştırma yaparken (örneğin var olan çalışmaları yeniden şekillendirirler), bazıları ise odaklandıkları konularda titizlikle çalışmaktadırlar (Pautz, 2010: 184).

Almanya dış politikası üzerinde düşünce kuruluşlarının bir takım avantaj ve dezavantajlara sahip olduğu gözlenmektedir. Alman düşünce kuruluşları gündem belirleme ve politika yapma süreçlerinde önemli sorumluluklar almakla birlikte, Almanya’da alınan dış politika kararlarında ağırlıklı olarak siyasal atamalarla gelmiş kişilerin yerine bakanlık bürokrasisinin üst kademelerinde olan kariyer memurlarının etkili olması yapısal bir sorun oluşturmaktadır. Bu sorunu çözmek için de hükümet geçici komisyonlar ve ad hoc danışmanlıklar açmakta ve bu kurumlar düşünce kuruluşlarının bazen rakibi bazen de işbirliği yapabildiği kurumlar oldukları için düşünce kuruluşlarını etkileyebilmektedirler (Thunert,

2011:53-54). Sonuç olarak Alman düşünce kuruluşlarının sayısı giderek artmakla birlikte, ülke kapsamında geniş bir potansiyele sahiptir ve her biri kendi alanında etkili olabilmektedir.

Tablo 2. Dış Politikada Akademik Alman Düşünce Kuruluşları

Akademik Düşünce Kuruluşları	Kuruluş Yılı	Odaklandıkları Konular
Alman-Fransız Enstitüsü (The Deutsch-Französisches/dfi)	1948	Fransa ile ilişkiler
Atlantik-Köprüsü (Atlantik-Brücke)	1952	ABD ağırlıklı Kuzey Atlantik ile ilişkiler
Alman Dış Politika Konseyi (Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik/DGAP)	1955	Genel dış politika
Avrupa Politikaları Enstitüsü (Institut für Europäische Politik/IEP)	1959	Almanya dış politikası AB dış politikası
Rusya, Doğu Avrupa ve Uluslararası Çalışmalar Federal Enstitüsü (Bundesinstitut für russische osteuropäische und internationale Studien/BIOST)	1961	Rusya ve Doğu Avrupa ile ilişkiler
Bilim ve Siyaset Vakfı (Stiftung Wissenschaft und Politik/SWP)	1962	Genel dış politika
Barış Araştırma Enstitüsü Frankfurt (Hessische Stiftung Friedens-und Konfliktforschung/HSFK)	1970	Uluslararası barış
German Marshall Fund/GMF	1972	ABD ile ilişkiler
Bertelsmann Vakfı	1977	Almanya'nın Atlantik ülkeleri ve Avrupa ülkeleri ile sosyal ilişkileri ve göç politikaları
Max Planck Toplum Araştırmaları Enstitüsü	1985	Modernleşme süreci, sosyal ve siyasi araştırmalar
Barış ve Kalkınma Enstitüsü (Institut für Entwicklung und Frieden/INEF)	1990	Küresel yönetim, küreselleşme
Federal Güvenlik Politikası Akademisi (Bundesakademie für Sicherheitspolitik/BAKS)	1992	Almanya'nın güvenlik politikaları
Bonn Uluslararası Dönüşüm Merkezi	1994	Barışı inşa etme, ağır ve küçük silahların kullanımı
Uygulamalı Siyasal Araştırma Merkezi	1995	Avrupa Kıtası ve uluslararası sorunlar
Mercator Vakfı (Mercator-Institut für China-Studien/MERICS)	2013	Çin ile ilişkiler

Kaynak: Tablo <https://www.swp-berlin.org/>, <https://www.gmfus.org/>, <https://www.dfi.de/>, <https://dgap.org/>, <https://www.atlantik-bruecke.org/en/atlantik-bruecke/>, <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/startseite>, <https://www.merics.org/en>, <https://www.baks.bund.de/>, <https://www.hsfk.de/>, <https://www.uni-due.de/inef/>, <https://www.cap-lmu.de/>, <https://www.bicc.de/>, <https://www.mpg.de/>, <https://uia.org/s/or/en/1100057377>, <http://iep-berlin.de/> kaynakları kullanılarak yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

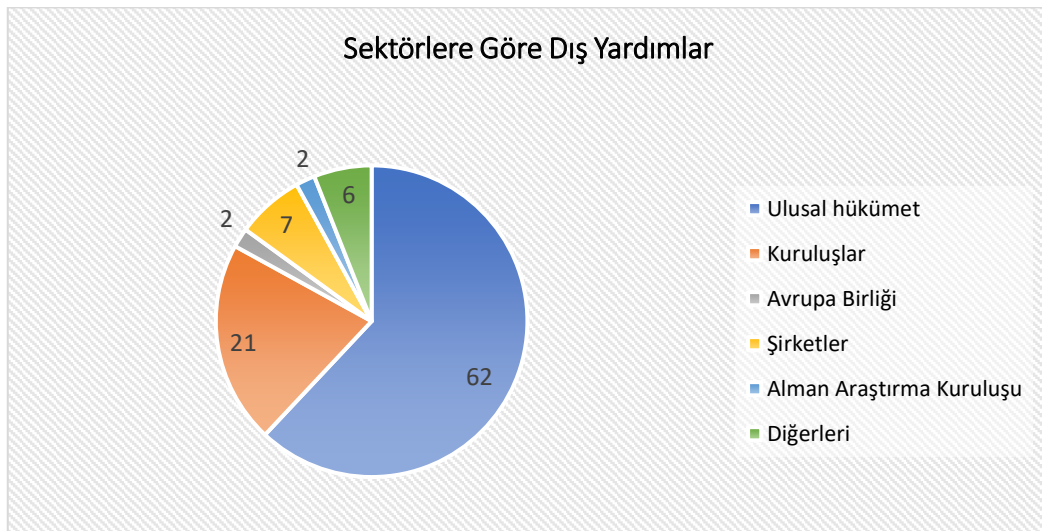
3.2. Bilim ve Siyaset Vakfı (Stiftung Wissenschaft und Politik/SWP)

SWP, merkezi Almanya'da olan ulusal bir düşünce kuruluşudur. Bu bağlamda Alman düşünce kuruluşlarının arasında bilimsel ölçütü temel alan diğer bir ifadeyle akademik eğilim taşıyan SWP, hükümet tarafından oluşturulsa da kamu sektörü yönergelerinde bağımsız çalışmaktadır (Thunert, 2011:44). SWP'nin kapsam ve konumu itibarıyla bir düşünce kuruluşu olarak politika yapım sürecinde aktif rol oynadığı iddia edilebilmektedir. İlgili düşünce kuruluşu yayınladığı rapor ve makalelerle önemli bir politika rehberi olarak görev yapmaktadır.

“SWP, 1961 yılında Prof. Arnold Bergstraesser öncülüğünde otuza yakın bilim insanı ve politikacıdan meydana gelen uzmanların olduğu uluslararası ilişkiler, güvenlik sorunları, silah kontrolü ve silahsızlanma ile ilgili sorunların tartışılmasında kuramcılar ve uygulayıcıları bir araya getirerek yetkin bir uzman grubu oluşturulması için disiplinler arası yöntemle politika üretmeye karar vermeleri ile oluşturulmuştur.” (Freiherr von der Ropp, 1986: 205).

SWP, Kaliforniya'daki RAND³ Şirketi'nden esinlenerek oluşturulmuştur (Thunert, 2000:193). RAND Şirketi ise ABD'de Soğuk Savaş döneminde Sovyetler Birliği ile girilen silahlanma yarışında ulusal güvenliği sağlamak üzere kurulmuş bir düşünce kuruluşu olarak karşımıza çıkmaktadır (Hounshell, 2011: 255). Bu bağlamda RAND örneği üzerinden hareket edilirse, SWP'nin de ulusal güvenliği öncelik meselesi haline getirmiş olan bir düşünce kuruluşu olduğu iddia edilebilmektedir. SWP'nin bütçe gelirlerine bakıldığında en çok katkı sağlayanın ulusal hükümet olduğu sonucuna varılsa da AB tarafından (%2 oranında ayrılan bütçe ve sponsorluğunu Komisyonun üstlendiği göz önünde bulundurulursa) da katkı sağlandığı görülmektedir (Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020).

Grafik 1. SWP'nin Bütçe Gelirlerine Dair Gösterge (2018, %)

Kaynak: Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020

³ RAND Şirketi, 1948 yılında kurulmuş, araştırma ve analiz yoluyla politika karar vericilerine, karar verme sürecinde yardımcı olmayı hedefleyen kâr amacı taşımayan ABD kökenli düşünce kuruluşudur. Ayrıntılı bilgi için bkz; RAND Corporation (2020), <https://www.rand.org> (29.04.2020).

Yukarıdaki Grafik 1 incelendiğinde SWP'nin hangi sektörlerden gelir elde ettiğini gösteren oranlar sıralanmıştır. Buna göre SWP, tipik bir Alman dış politika düşünce kuruluşu olarak bütçesinin yarısından fazlasını ulusal hükümete borçludur, çalışmanın konusunu oluşturan AB'ye etkisine bakıldığında ise AB'nin SWP'ye %2'lik bir bütçe tahsis ettiği gözlenmektedir. SWP'nin öncelikli hedefleri arasında bilimsel bilgiyi politika yapımcıların ihtiyaçlarına göre dönüştürmek ve orijinal bilimsel araştırmalar ortaya koymak gelmektedir (Perthes, 2011:286). Burada SWP'nin iki amacı bulunmaktadır. SWP'nin ilk amacı politika yapımcılara uzman görüş sağlamak, ikinci amacının ise ortaya değerli eserler çıkartarak bilime katkı sunmak olduğu belirtilebilir. Kuşkusuz bilimsel bilginin politika sürecindeki varlığı karar alma esnasına önemli bir katkıda bulunmaktadır. SWP'nin de böyle bir işlev görmesi başta Almanya olmak üzere AB için elzemdir. Çünkü SWP'nin resmî sitesi incelenmiş olduğunda ilk önce ulusal bazda faaliyet gösteren, ancak AB'ye de katkı sunmayı hedefleyen bir düşünce kuruluşu profili ortaya çıkmaktadır (Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020).

SWP'nin genel olarak belirlenmiş özel bir bakanlık ile çalışmadığı, meclisteki muhalefet ve hükümetle eş zamanlı olarak iş birliği yaptığı gözlenmektedir. Bu bağlamda SWP'nin farklı görüşlere sahip taraflarla işbirliği yapması, SWP'nin ülke içinde tarafsız bir nitelik kazanmasını sağlamaktadır. Fakat aynı durum AB'ye verilen dış politika tavsiyelerinde söz konusu olamamaktadır. SWP'nin ilk hedefi Almanya'nın dış politikadaki adımlarını temkinli bir biçimde sağlamaksa, SWP'nin hedeflerinin bu önceliğe göre belirlenip daha sonra AB'ye tavsiye verdiği iddia edilebilir. Ayrıca hükümet yetkilileri ve politikacılar kısa vadede SWP'nin vermiş olduğu tavsiyeleri politika yapım sürecinde kullanmakta ve uygulamayı kabul etmektedirler. Aksi takdirde bu durum uzun vadede işe yaramamakta bilimsel araştırmaların kalitesi azalmaktadır (Perthes, 2011:287).

SWP kurulduğu tarihten bu yana Almanya özelinde AB'ye çok sayıda önemli uzman görüşler sağlamıştır. Bu görüşler ele alındığında ortaya çıkan karar ve tavsiyelerin önemli teknik becerilere sahip uzman bireylerin çalışmaları sonucunda gerçekleştiğini söylemek mümkündür. Merkezi Berlin'de olan SWP sadece uzman görüş sağlamakla kalmamakta, aynı zamanda başka işlevleri de bünyesinde barındırmaktadır. Bunlardan birincisi yorumlama ve açıklama işlevi, ikincisi stratejik tavsiyelerde bulunarak uzun vadede de pratik fikirlerin geliştirilmesi işlevi, üçüncüsü fikirlerin test edilmesi işlevi, dördüncüsü kullandığı senaryo teknikleriyle erken uyarı işlevi ve son olarak gizliliğin esas alınarak rasyonel bir şekilde sağlanan fikir alışverişi işlevidir (Perthes, 2011:289). SWP tarafından yerine getirilen ilgili işlevler, düşünce kuruluşuna önemli bir üstünlük sağlamakta, verdikleri tavsiyelerin kalitesini arttırmaktadır.

Dış politika alanındaki düşünce kuruluşlarında çalışan uzmanlar akademisyen, şirket yöneticileri, emekli diplomatlarla gazetecileri kapsamakla birlikte bu kişilerin belirli özel coğrafyalarda seyahat etmesi verdikleri tavsiyelerin doğruluğunu arttırmaktadır (Woo, 2015:630). Bu tavsiyelerin doğruluğu SWP için düşünüldüğünde öngörü kavramı göze çarpmaktadır. Bu bağlamda SWP, öngörüyle gelecekteki olası durumların ve uluslararası dış ve güvenlik politikasının gelişmelerini bilimsel temelli bir analiz olarak görmektedir (Brozus, 2016:4-5).

3.3. SWP'nin Alman Dış Politikasındaki Etkisi

SWP'yi gerekli bir oluşum olarak görenler, SWP'nin politika yapıcılara karar alma sürecinde doğru bilgiyi sağladığını savunmaktadırlar (Perthes, 2011:288). Buna karşılık SWP'ye kuşkulu bakanlar, SWP'nin Almanya'nın başlatmış olduğu "Yeni Güç Yeni Sorumluluk" vizyonunda etkili bir propaganda aracı olduğunu iddia etmektedirler (Kronauer, 2016:16). Bir diğer ifadeyle SWP, Almanya'nın olası yayılmacılık faaliyetlerini (ekonomik ve kültürel olarak) meşrulaştırıp bu durumu hızlandırmaktadır.

Almanya'daki diğer düşünce kuruluşları ile SWP kıyaslanmış olduğunda bilimi temel alan öncü bir düşünce kuruluşu olduğu iddia edilebilmektedir. Bu durum SWP'ye dış politika konusunda mevcut diğer düşünce kuruluşlarına oranla bilimsel üstünlük sağlamaktadır. Özellikle Almanya'da faaliyet gösteren ve akademik eğilim taşıyan DGAP, dfi, MERICS, Atlantik-Köprüsü, GMF, BAKS gibi diğer düşünce kuruluşlarıyla kıyaslandığında akademik bilginin varlığının daha belirgin olması SWP'yi ilgili düşünce kuruluşlarından farklı kılmaktadır (Kronauer, 2016:117-133).

SWP'nin akademik alana yakınlığı onu diğer düşünce kuruluşlarına kıyasla daha farklı kılmakta, verilen tavsiyeleri Almanya'nın daha çok dikkate almasını sağlamaktadır. Ayrıca bünyesinde 180 personel çalıştıran SWP, Almanya'nın en büyük düşünce kuruluşlarından biri olarak çalışmalarını sürdürmektedir (Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020). Bir düşünce kuruluşunun etkisinden nicel anlamda bahsetmek zor olsa da belli birtakım koşulları sağladığı düşünüldüğünde etkili olduğu söylenebilmektedir. Bu koşullar; İlgili düşünce kuruluşunun medyada bir yansımaya sahip mi? Yayınları ne derece etkili? Hükümet raporlarında referans gösteriliyor mu? Yasama kurulları önünde tanıklığından bahsedilebilir mi? İlgili düşünce kuruluşlarında çalışan bireyler daha öncesinde hükümette görev yaptı mı? şeklinde belirtilmektedir (Traub-Merz, 2011:5).

Bu bağlamda bir düşünce kuruluşu, bu soruların birden fazlasını cevaplayabiliyorsa ilgili düşünce kuruluşunun hükümet nezdinde önemsendiği iddia edilebilmektedir. Yukarıdaki maddelere göre SWP incelendiğinde Volker Perthes'in (SWP'nin müdürü) televizyon kanallarına çağrıldığı gözlenmektedir. Ayrıca SWP'nin hükümetle ilişkisi gözlemlendiğinde Dışişleri Bakanlığı Planlama Dairesi Başkanı Thomas Bagger, Başbakanlık Dairesi temsilcileri ve Savunma Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ile Araştırma ve Eğitim Bakanlığı'nın temsilcilerinin SWP'nin yönetim kurulunda görev yapmış oldukları görülebilmektedir (Kronauer, 2016:119). SWP özetle karar alma sürecinde güçlü bir araç haline gelerek dış politika alanında önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Politika inşasında iktidarın kararlarını bu denli etkileyebilmesi SWP'yi önemli kılmaktadır.

Tablo 3. SWP'nin Verdiği Bazı Tavsiye Kararlarının Almanya'ya Etkisi

Kararlar	SWP	Almanya
Kalifiye işçi göçü yasasında verilen tavsiye ve alınan karar	SWP, Almanya hükümetinin 2019 Haziran ayında kabul ettiği vasıflı işçi göçü yasasını faydalı bir girişim olarak nitelendirmiş olsa da piyasaya erişim noktasında tanıtımların hala çok yetersiz olduğunu dile getirmiştir (Angenendt ve Koch, 2019:3).	Almanya ise bu sorunu halletmek için yeni bir Ulusal Eylem Planı hazırlamış, buna göre göçmenlere yönelik Almanya hakkında bilgilendirilme yapılması için kursların açılmasını kararlaştırmıştır (DW, 2020).
2006 yılında Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde verilen tavsiye ve alınan kararlar	SWP, Türkiye'nin üyelik sürecinin AB üyelerinin ikiye bölünmesine yol açması iddiasıyla bunun giderilebilmesi için AB'nin bütün üyelerinin siyasi çizgide uyumlaşmasını ve halkın rızası olmadan Türkiye'nin üye yapılmamasını tavsiye etmiştir (Kramer, 2006:8).	Almanya ise, içindeki koalisyon ortaklarıyla Türkiye'nin üyeliği konusunda ikilik yaşamış, Merkel bu dönemde Türkiye'nin AB'ye tam üyeliği yerine imtiyazlı ortaklık verilmesini desteklemiştir (DW,2006).

Not: Tablo yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 3 incelendiğinde SWP'nin vermiş olduğu tavsiyeler sonrası Almanya hükümetinin almış olduğu kararlar karşılaştırılmıştır. Buna göre SWP'nin görüşleri ile uyumlu gidildiği gözlenebilmektedir.

3.4. SWP'nin AB Dış Politikası Üzerindeki Olası Etkilerinin Analizi

AB'nin dış politika yapımında birçok kurum, çalışmalarını sürdürse de ulusal devletler ana aktör olarak varlığını sürdürmektedir. Ulusal devletlerin faaliyet alanları ülkeden ülkeye değişim gösterse de, Birliğin etkili devletinin Almanya olduğu iddia edilebilmektedir. Almanya mevcut dış politikasını AB ile uyumlu hale getirme noktasında diğer üyelere göre daha fazla başarı sağlamaktadır. AB'nin kuruluş ilkelerini kendi değerleriyle harmanlayan Almanya, dış politika alanında AB'yi hem etkilemiş hem de etkilenmiştir. Bu karşılıklı etkileşimin sağlanabilmesi adına ilk önce dış politika alanında izlediği "realpolitik" yöntemlere karşı "zivilmacht" yöntemini benimsemiştir (İnat, 2009:2-3).

Bu dönüşüm militarist yöntemlerin bırakılarak AB yapısı ile birlikte yumuşak dış politika araçlarının kullanıldığına işaret etmektedir ki SWP'nin Soğuk Savaş yıllarında kurulduğu göz önünde bulundurulursa Almanya değişen dış politika anlayışını AB potası içinde biçimlendirerek liderlik rolü için çeşitli kanallardan beslenmiştir. Almanya'nın AB nezdinde dış politika alanındaki liderliğinin sebepleri arasında geleneksel politikasından vazgeçmesi ve diğer üye ülkelerin çıkarlarını gözeterek korumacı bir üslup takınması gösterilmektedir (Wright, 2018:492). Peki, bu liderlik özelliğinin pekişmesinde SWP'nin rolü nedir? SWP'nin tam da Ukrayna Krizi'nden sonra kendini daha belirgin hale getirmesi konuyu ilgi çekici kılmaktadır.

“Almanya, Ukrayna Krizi’ne karşı ne Doğu Avrupa’daki üye ülkeler kadar hassas ne de Batı Avrupa’daki üye ülkeler kadar duyarsız bir yaklaşım sergilemiştir.” (Uğur, 2018:83). SWP, Almanya’nın Ukrayna Krizi’nden sonraki yeni dış politikasında operasyonel anlamda güçlenmesine yardımcı olmaktadır (Kronauer, 2016:29).

SWP Avrupa entegrasyon sürecini ve AB’nin güvenlik ve dış ilişkilerini araştırma konularına dahil ederek Birliğe çok sayıda tavsiye görüşü sunmaktadır (Petrenko, 2019: 63). Bu tavsiyelere çalışma boyunca birtakım örnekler bağlamında değinilmiştir. İlk olarak AB enerji piyasasında Avrasya Ekonomik Birliği ile ilişkilerini güçlendirmeye özen göstermeli, bu birliğin ilgi alanının Avrupa’dan Asya’ya (Çin’in bölgede Rusya ile işbirliği yapılabileceğinin altı çizilerek) kaymasına imkân verilmemesi gerektiğinin altı çizilmiştir (Pastukhova ve Westphal, 2016:7).

Dünyada artan otoriteci ve korumacı tutuma atıfta bulunularak AB Konseyi Dönem Başkanlığı’nı bu yıl yapması beklenen Almanya uyarılmış, AB’nin demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğü kavramlarıyla hareket etmesi gerektiği vurgulanmıştır (Bendiek ve Bossong, 2019:6). SWP, AB’nin enerji politikasındaki dönüşümünde Almanya’nın temiz enerji çalışmalarıyla eşgüdümlü hareket edilmesi gerektiğine vurgu yapmıştır (Fischer ve Geden, 2014:6). Başka bir dış politika konusu olan mülteci krizinde ise AB ve Alman karar vericilerinin bu süreçte sürdürülebilir kalkınma için çıkarlarını iyi hesaplamaları gerektiğinin altı çizilmiş, Türkiye ve AB arasında imzalanan antlaşmada AB’nin daha açık olması gerektiği böylece yanlış hesaplamalardan uzak durulması gerektiği belirtilmiştir (Koch vd., 2018:6-7).

SWP’nin ele aldığı diğer bir dış politika meselesi ise Libya müdahalesidir. Libya’ya asker müdahalesinden sonra dış politika alanında siyasi takibin bırakılması eleştirilmiş, AB’nin ODGP kapsamında yaşadığı lidersizliğin altı çizilmiştir (Maull, 2019:8). Diğer bir tavsiye kararı ise AB’nin Afrika bölgesi için başlatmış olduğu AB Acil Güvenlik Fonu’dur. Bu fonla birlikte Almanya hükümetine AB’yi temsil etmesi için dış politika alanında bürokratların Afrika ile sıkı işbirliği yapması tavsiyesi üzerinde durularak Afrika ile ilişkilerin pekişmesi gerektiği vurgulanmıştır (Kipp, 2018:6).

SWP’nin ele aldığı bir başka mesele Kalıcı Yapısal İşbirliği (Permanent Structured Cooperation/PESCO) projesidir. Bu bağlamda Fransa ve Polonya diyalogundaki sorunları Almanya’nın dikkate alması gerektiği tartışılmış, Berlin’in daha fazla arabulucu görevini üstlenip stratejik çıkarları dengeleme görevini üstlenmesi gerektiğinin altı çizilmiştir (Straub ve Lux, 2019:6). SWP aynı zamanda AB’nin OGSP hedeflerinde de tavsiye kararı çıkarmaktadır. Almanya gayri safi milli gelirinin yüzde yirmisini OGSP hedeflerine ayırdığı için bu bağlamda da liderliği üstlenmesi gerektiğinin altı çizilmiştir (Kempin vd., 2011:24). Görüldüğü üzere SWP, alanında uzman kadrosuyla Almanya temelinde AB’ye dış politika alanında birçok tavsiyede bulunmaktadır.

Tablo 4. SWP'nin vermiş olduğu bazı tavsiyelerin AB'ye Etkisi

	SWP	AB
2006 yılında Türkiye'nin AB'ye üyelik sürecinde verilen tavsiye ve alınan kararlar	SWP, Türkiye'nin üyelik sürecinin AB üyelerinin ikiye bölünmesine yol açması iddiasıyla bunun giderilebilmesi için AB'nin bütün üyelerinin siyasi çizgide uyumlaşmasını ve halkın rızası olmadan Türkiye'nin üye yapılmamasını tavsiye etmiştir (Kramer, 2006:8).	AB üyesi Dışişleri Bakanları 8 başlıkta müzakerelerin askıya alınmasını öneren 29 Kasım tarihli Komisyon Tavsiyesini kabul etmişlerdir (T.C Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, 2006).
Ukrayna krizi sonrası verilen tavsiye ve alınan kararlar	SWP Rusya ve Ukrayna sorununda, AB'nin kriz yönetimi kapasitesini artırması gerektiğinin altını çizmiş, özetle iki tarafla da olan diyalogun canlı tutulması gerektiğini belirtmiştir (Stewart, 2014:8).	AB bu olayda öncelikle liderler arasında Ukrayna Zirvesini gerçekleştirmiş (Oylupınar, 2015: 535), karşılıklı diyalogları devam ettirmeye çalışan AB, krizin yatışmaması nedeniyle Rusya'ya yaptırım uygulaması kararı verdiklerini bildirmiştir (Euronews, 2015).

Not: Tablo yazarlar tarafından oluşturulmuştur.

Tablo 4 incelendiğinde SWP'nin AB'ye vermiş olduğu tavsiyelere karşılık AB'nin ne gibi bir karar verdiği ilgili düşünce kuruluşunun etkisini yakınsama örneği ile gözler önüne sermektedir. İlk olarak 2006 yılında Türkiye'nin üyelik sürecindeki tavsiye gösterilmiş ve AB'nin de bu tavsiyeye paralel bir çizgide hareket ettiği gözlenmiştir. Diğer göstergeye bakıldığında Ukrayna Krizi sonucu SWP'nin orta yolun bulunmasını tavsiye eden görüşlerini AB'nin bu süreçte uygulamaya çalıştığı dile getirilebilir.

SWP içerisinde yer alan AB ve Avrupa araştırmacılar grubu Avrupa'nın ve AB'nin karşılaşmakta olduğu zorluklara yönelik olarak çalışmalarını sürdürmektedirler. Çalışma grubu AB üyesi ülkeler başta olmak üzere ülkelerin iç politikalarına odaklanarak AB üzerindeki etkilerini ele almakta ve analiz etmektedir. Grubun araştırmalarının merkezinde Alman siyasetinin "yol gösterici" yapısına yönelik vurgu dikkatleri çekmekte ve AB ile uyumluluğu öne çıkarılmaktadır. AB araştırma grubunda toplam 10 araştırmacı yer almakta ve her birinin farklı AB politika alanlarında uzmanlaşmış olduğu görülmektedir (Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020).

Tablo 5. SWP AB Çalışmaları ve AB Politika Alanları Arasındaki Paralellik⁴

SWP AB/Avrupa Grubunu Uzmanlık Alanı Sınıflandırması (En çok çalışılan AB Politika Alanı)
Avrupa Birliği Genel
Ortak Dış ve Güvenlik Politikası
Avrupa Entegrasyonunun İlkeleri
AB Dış Politikası
Transatlantik İlişkileri
Kriz Yönetimi
Kalkınma İş birliği
AB Dış Ticaret Politikası

SWP'yi AB bağlamında öne çıkaran bir diğer önemli faktör, düşünce kuruluşunun 2009 yılından beri Brüksel'de faaliyet göstermekte olan ofisidir. SWP'ye göre Brüksel ofisi SWP'nin ana merkezi ile Avrupa'nın önde gelen başkentleri arasında bir iletişim aracı olarak görev yapmaktadır. Bu yolla SWP tarafından gerçekleştirilen entelektüel çalışmalar ve politika tavsiyeleri genellikle dış ve güvenlik politikaları, Avrupa ve Uluslararası ilişkiler alanlarında gerçekleştirilmektedir. Tüm bu çalışmaların başta AB olmak üzere AB kurumları, NATO ve diğer tüm dış paydaşlar ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilmiş olduğunun belirtilmesi dikkat çekici niteliktedir.

Nitekim Brüksel'de yıllık olarak 35 etkinlik gerçekleştirmekte olan düşünce kuruluşu oldukça yüksek katılımların sağlandığı bir forum ve platform görevi görerek önde gelen siyasi aktörleri bir araya getirmektedir. Ayrıca SWP araştırmacılarının Avrupa Parlamentosu ve Bakanlar Konseyi'nin toplantı/oturum ya da görüşmelere katılmaları SWP'nin AB ile etkileşimi açısından bir diğer ilgi çekici noktayı oluşturmaktadır. SWP Brüksel ofisi çoğu AB üyesi ülke siyasisi tarafından ziyaret edilmekte ve Avrupa ile ilgili konuların aktüel olarak tartışılmakta olduğu ifade edilmektedir. Brüksel ofisinde bulunan araştırmacıların çalışma alanlarına bakıldığında AB'nin Dış Politikası, AB genişleme politikası, Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası alanlarının öne çıktığı görülmektedir (Stiftung Wissenschaft und Politik, 2020a).

⁴ Tablodaki sıralama aşağı doğru kümülatif bir dizilim izlemektedir. En üstteki başlık en fazla çalışılan konudur. Avrupa Birliği SWP tarafından en fazla çalışılan konu olurken, SWP Avrupa/AB çalışma grubunda yer alan araştırmacıların çoğu Ortak Dış ve Güvenlik Politikası, Avrupa Entegrasyonunun İlkeleri, AB Dış Politikası, Transatlantik ilişkileri, Kriz Yönetimi, Kalkınma İş birliği, AB Dış Ticaret Politikası alanlarında uzmanlaşmışlardır. Ayrıntılı bilgi için bkz; <https://www.swp-berlin.org/en/research-divisions/eueurope/>

4. Sonuç

Dış politika ulus devletin gelişmesine paralel olarak değişim göstermiştir. Ulus devletin İkinci Dünya Savaşı sonrası karşısına iktisadi küreselleşmenin hız kazanması ile çıkan aktör sayısının fazlalığı, değişim baskının ortaya çıkması ile sonuçlanmıştır. Ekonomik küreselleşmenin hız kazanması ulus devlet formuna ciddi derecede zarar vermiş ve sermayenin hızını kontrol edemeyen devletin çeşitli tedbirler alması ya da form değiştirmesi söz konusu olmuştur. Devletin politika alanına nüfuz eden değişim baskısı kendisini en fazla dış politika alanında göstermiştir. Bu nedenle 21. yüzyıl dış politikası devletler özelinde yapılmayan karar alma süreçlerine çeşitli entelektüel gruplarında katılabildiği çok katmanlı bir görünüm arz eder niteliğe bürünmüştür.

Düşünce kuruluşları gerçekleştirmiş oldukları entelektüel faaliyetler ile birlikte dış politika alanında alternatifler ya da politika izlenceleri sunarak dış politika uygulayıcılarına destek vererek dış politika yapım süreci içerisinde yer almaktadırlar. Almanya'da faaliyet gösteren SWP ele alındığında diğer düşünce kuruluşlarından çoğu yönü ile ayrıldığı iddia edilebilmektedir. Almanya özelinde faaliyet göstermekte olan SWP AB dış politikası üzerinde de Almanya yolu ile etki kabiliyetine kavuşmaktadır. Bu bağlamda çalışma boyunca elde edilen bulgular sonucunda şu sonuçların elde edilmiş olduğu iddia edilmektedir;

- Düşünce kuruluşları 21. yüzyıl dış politikasının vazgeçilmez bir parçası olmuş, devletler ve AB gibi ulus üstü ve hükümetler arası yapılar ilgili kuruluşların entelektüel faaliyetlerinden radikal bir şekilde yararlanır hale gelmişlerdir,

- Almanya hükümeti tarafından kurulmuş olan SWP akademik çalışmalar ile bağımsız bir şekilde faaliyetlerini yerine getirmekte ve hazırlamış olduğu entelektüel politika analiz ve rehberleri dikkate alınmaktadır,

- SWP'nin Brüksel merkezinin AB kurumları içerisinde aktif olarak katılım sağlaması, merkezlerinde üye ülke karar vericileri ile görüş alışverişi yapması, düşünce kuruluşunun AB üzerindeki etkisinin en önemli göstergelerinden biridir. Aynı zamanda Avrupa Parlamentosu ve Konsey toplantılarına katılan SWP araştırmacıları AB ile oldukça yakın bir etkileşim içerisinde bulunmaktadırlar,

- AB gibi çok katmanlı uzmanlaşmış yapılara sahip olan ulus üstü bir yapının SWP'ye %2 oranında destek sağlaması dikkat çekici bir nitelik arz etmektedir. Bu durum Almanya bağlamında AB dış politikası üzerinde kontrol sağlandığı düşüncesini gündeme getirmektedir.

Bu yönde gelecekte yapılacak araştırmalar, SWP'nin çalışmalarına odaklanarak Almanya'nın AB dış politikası içerisindeki etkinliğini ele alabilir ya da SWP'nin AB entegrasyon sürecindeki tavsiyelerini araştırıp ilgili alana katkı sağlayabilir. Alman dış politikasının çok taraflılığı ve yapımı Almanya'yı özel kılmakla birlikte AB içerisinde ona lider bir pozisyon kazandırmaktadır.

Bildirim: Bu araştırma hiçbir dış finansman almadı. Yazarlar çıkar çatışması beyan etmemektedir. Yayın etiği ve araştırma etiği kurallarına uyuldu. Çalışma intihal denetimine tabi tutulmuştur.

Kaynakça

- Aksoy, M. (2018). *Alman Vakıfları ve Dış Politika Tarihi, Etkisi ve Gücü*. Ankara: Nobel.
- Anderson, G., P. De La Cruz, and A. Lopez (2017). New Governance and New Knowledge Brokers: Think Tanks and Universities as Boundary Organizations. *Peabody Journal of Education*, 92(1), 4.15.
- Angenendt, S., A. Koch (2019). How Germany Can Benefit from the Global Compact for Migration Opportunities for National Reforms and International Cooperation. *SWP Comments*, 37, 1-4.
- Atlantik-Brücke (t.y.). Erişim adresi: <https://www.atlantik-bruecke.org/en/>
- Bendiek, A., R. Bossong (2019). Shifting Boundaries of the EU's Foreign and Security Policy: A Challenge to the Rule of Law. (SWP Research Paper, 12/2019). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://doi.org/10.18449/2019RP12>.
- Bertelsmann Stiftung (t.y.). Erişim adresi: <https://www.bertelsmann-stiftung.de/de/startseite>
- Bonn International Center for Conversion (t.y.), Erişim adresi: <https://www.bicc.de/>
- Brozus, L. (Ed.) (2016). Unexpected, Unforeseen, Unplanned: Scenarios of International Foreign and Security Policy” (SWP Research Paper, 1/2016). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-459782>.
- Bundesakademie für Sicherheitspolitik (t.y.), Erişim adresi: <https://www.baks.bund.de/>
- Büyükbay, C. (2017). Almanya'nın AB İçerisindeki Liderlik Rolü: Uluslararası Krizler Bağlamında Dış Politikada Süreklilik ve Değişim. *Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 19-38.
- Cambridge Dictionary, (t.y.). Retrieved from <https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce/think-tank>.
- Centrum für angewandte Politikforschung (t.y.) Erişim adresi: <https://www.cap-lmu.de/>
- Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik/DGAP (t.y.), Erişim adresi: <https://dgap.org/en>
- Deutsche Welle Türkçe (2006), Erişim adresi: <https://www.dw.com/tr/berlinde-t%C3%BCrkiye-kavgas%C4%B1/a-2520100>, 09.12.2006.
- Deutsche Welle Türkçe (2020), Erişim adresi: <https://www.dw.com/tr/alman-h%C3%BCk%C3%BCmetinden-kalifiye-i%C5%9Fg%C3%BCc%C3%BC-i%C3%A7in-ulusal-uyum-plan%C4%B1/a-52114130>, 22.01.2020
- Deutsche-Französisches Institut (t.y.), Erişim adresi: <https://www.dfi.de/>

- Euronews, (2015). Erişim adresi: <https://tr.euronews.com/2015/02/10/ukrayna-krizinin-kronolojisi>
- Ficher, S., O. Geden (2014). Moving Targets: Negotiations on the EU's Energy and Climate Policy Objectives for the Post-2020 Period and Implications for the German Energy Transition. (SWP Research Paper, 3/2014). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ss0ar-385585>.
- Freiherr von Der Ropp, K. (1986). Research Institute for International Affairs Ebenhausen (Stiftung Wissenschaft und Politik). *Verfassung und Recht in Übersee/Law and Politics in Asia and Latin Amerika*, 19(2), 205-207.
- Gellner, W. (1995). The Politics of Policy "Political Think Tanks" and Their Markets in the U.S.-Institutional Environment. *Presidential Studies Quarterly*, 25(3), 497-510.
- Heywood. A. (2013). *Küresel Siyaset*, (N. Uslu ve H. Özdemir, Çev). Ankara, Adres Yayınları.
- Hounsell. D. (2011). *The Medium Is the Message, or How Context Matters: The RAND Corporation Builds an Economics of Innovation, 1946-1962*. A. C. Hughes ve T. P. Hughes (Ed.) Systems, Experts, and Computers: The Systems Approach in Management and Engineering, World War II and After, Cambridge, Massachusetts; London, England: The MIT Press. doi:10.2307/j.ctt5vj3h.1. (s.255-310)
- Hudson, V. M. (2016). *The History and Evolution of Foreign Policy Analysis, Foreign Policy Theories, Actors, Cases*, S. Smith, A. Hadfield ve T. Dunne (Ed.), (3rd Edition), Oxford University Press, (s.13-34)
- Institut für Entwicklung und Freiden (t.y.), Erişim adresi: <https://www.uni-due.de/inef/>
- Institut für Europäische Politik (t.y.), Erişim adresi: <http://iep-berlin.de/>
- İnat, K. (2009). Birleşme Sonrasında Almanya'nın Dış Politikası: "Normalleşme"nin Son Adımları. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 1-37.
- Karabulut, B. (2010). Dünyada ve Türkiye'de Think Tank Kuruluşları: Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Gazi ve Akademik Bakış*, 4(7), 91-104.
- Kelstrup, J. D. (2017). Quantitative Differences in Think Tank Dissemination Activities in Germany, Denmark, and the UK. *Policy Sci*, 50, 125-137.
- Kempin, R.; N. von Ondarza, M. Overhouse (2011). Overcoming Strategic Ambivalence: Options for the Future Development of the Common Security and Defence Policy", State of Play in European Entegration. A. Bendiek, B. Lippert ve D. Schwarzer (Ed.), *Berlin, SWP Research Paper*, 21-26.
- Keskin, F. (2005). Modern Demokrasilerde Yeni Politik Seçkinler: Think Tankler ve Roller. *Sosyoekonomi*, 1(1), 45-59.

- Kipp, D. (2018). From Exception to Rule: the EU Trust Fund for Africa (SWP Research Paper, 13/2018). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-61080-9>.
- Koch, A.; A. Weber, I. Werenfels (2018). Profiteers of Migration? Authoritarian States in Africa and European Migration Management (SWP Research Paper, RP 4/2018). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-58640-6>.
- Köllner, P. (2011). Think tanks: their development, global diversity and roles in international affairs. (GIGA Focus International Edition, 6). Hamburg: GIGA German Institute of Global and Area Studies - Leibniz-Institut für Globale und Regionale Studien. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-280170>
- Kramer, H. (2006). Turkey and EU: The EU's Perspective. *Insight Turkey*, 8(4), 24-32.
- Krastev, I. (2001). Think tanks: Making and faking influence, Southeast European and Black Sea Studies, 1(2),17-38, DOI: 10.1080/14683850108454635
- Kronauer, J. (2016). *Her Zaman Tetikte Yeni Alman Dünya Politikası*, (N. Cihan, Çev). İstanbul: Yazılama Yayınevi.
- Leibniz-Institut Hessische Stiftung Friedens-und Konfliktforschung (t.y.) Erişim adresi: <https://www.hsfk.de/>
- Mauß, H. W. (2019). Global Disorder. *Uluslararası İlişkiler*, 16(63), 3-12.
- Max-Planck-Gesellschaft (t.y.) Erişim adresi: <https://www.mpg.de/de>
- McGann, J. (2011). Think Tanks: The Global, Regional and National Dimensions. *Briefing Paper Special Issue*, 8-15.
- Mercator Institute for China Studies (t.y.), Erişim adresi: <https://www.merics.org/en>
- Oylupınar, H. (2015). *Soğuk Savaş Sonundan Donbas Savaşı'na AB-Ukrayna İlişkileri*. , Avrupa ve Avrupa Birliği, C. Dinç (Ed.), Ankara, Savaş Yayınevi, (s.521-544.)
- Pastukhova, M.; K. Westphall (2016). A Common Energy Market in the Eurasian Economic Union: Implications for the European Union and Energy Relations with Russia (SWP Comment, 9/2016). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168ssoar-461594>.
- Pautz, H. (2010). Think Tanks in the United Kingdom and Germany: Actors in the Modernisation of Social Democracy. *BJPIR*, 12(2), 274-294.
- Perez, M. (2014). Does EU Policymaking Allow for Skilful Networkers but Limited Knowledge Managers? The Think Tanks' Tale. *Int J Polit Cult Soc*, 27, 323-342.
- Perthes, V. (2011). *Scientific Policy Advice and Foreign Policy Making – Stiftung Wissenschaft und Politik (SWP), the German Institute for International and Security Affairs*. J. Lentsch ve P. Weingart (Ed.), The Politics of Scientific Advice

- Institutional Design for Quality Assurance, Cambridge: Cambridge University Press. 286-294.
- Petrenko, I. (2019). The Features of German Think Tanks Development and Their Interactions with the Authorities. *Ukrainian Policymaker*, 5, 61-67.
- RAND Corporation (t.y.), Erişim adresi: <https://www.rand.org>
- Raucher, A. (1978). The First Foreign Affairs Think Tanks. *American Quarterly*, 30(4), 493-514.
- Speth, R. (2011). Think Tanks as New Channels of Influence Within the Political System of Germany. *Briefing Paper Special Issue*, 55-60.
- Stewart, S. (2014). The EU, Russia and a less common neighbourhood: lessons reinforced by the Vilnius summit (SWP Comment, 3/2014). Berlin: Stiftung Wissenschaft und Politik -SWP- Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit. <https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-391308>
- Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs (t.y.), Erişim adresi: <https://www.swp-berlin.org/en/brussels/about-us/>
- Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs (t.y.), Erişim adresi: <https://www.swp-berlin.org/en/research-divisions/eueurope/>
- Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs (t.y.), Erişim adresi: <https://www.swp-berlin.org/en/swp-research-papers/>
- Stone, D. (2007). *Public Policy Analysis and Think Tanks*, F. Fischer, G. J. Miller ve M. S. Sidney (Ed.), Handbook of Public Policy Analysis Theory, Politics and Methods, United States of America: CRC Press, 149-157.
- Straub, L.; N. Lux (2019). European Defence-Debates in and about Poland and France. *SWP Journal Review*, 1, 1-7.
- TC. Avrupa Birliği Başkanlığı (2007), 2006-12-12 AB Genel İşler Konseyi Kararı ve Yankıları- Derleme. Erişim Adresi: <https://www.ab.gov.tr/p.php?e=39405>
- The German Marshall Fund of the United States Strengthening Transatlantic Cooperation (t.y.), Erişim adresi: <https://www.gmfus.org/>
- Thunert, M. (2000). Players Beyond Borders? German Think Tanks as Catalysts of Internationalisation. *Global Society*, 14(2), 191-211.
- Thunert, M. (2004). Think Tanks in Germany. *Society*, 41(4), 66-69.
- Thunert, M. (2006). The Development and Significance of Think Tanks in Germany. *German Policy Studies*, 3(2), 185-221.
- Thunert, M. (2011). Think Tanks in Germany. *Briefing Paper Special Issue*, 43-55.
- Traub-Merz, R. (2011). Do We Need More and More Think Tanks?. *Briefing Paper Special Issue*, 4-7.

Uğur, Ö. (2018). Almanya Dış Politikasının Avrupa Birliği Dış Politikasına Uyum Süreci: Ukrayna Krizi Örneği. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 7(14), 80-101.

UIA Open Yearbook (t.y.) Erişim adresi: <https://uia.org/s/or/en/1100057377>

Weaver, R. (1989). The Changing World of Think Tanks. *PS: Political Science & Politics*, 563-578.

Woo, Y. P. (2015). On the future of foreign policy think tanks in Canada. *International Journal*, 70(4), 629-636.

Wright, N. (2018). No Longer the Elephant Outside the Room: Why the Ukraine Crisis Reflects a Deeper Shift Towards German Leadership of European Foreign Policy. *German Politics*, 27(4), 479-497.

